

Posouzení bakalářské práce Michala Špičky „Šikana a její vliv na chování dětí“

Posudek vedoucí práce

Cílem předložené bakalářské práce bylo zjistit, jak vidí šikanu a její projevy žáci druhého stupně základních škol. Téma považují stále za aktuální, zájem autora je především profesní, protože se jako příslušník policie se šikanou mezi dětmi stále setkává.

Celek práce je upravený, dobře strukturovaný a přehledný.

Teoretický úvod práce je velmi dobře uspořádaný a pěkně se čte. Dává smysluplnou představu o sledované tématice. Podložen je dostatečným množstvím odborné literatury.

Jako hlavní výzkumnou metodu zvolil Michal Špička dotazníkové šetření. Připravil dotazník pro děti ve věku druhého stupně základní školy po konzultaci s kolegy, kteří se profesně šikanou u dětí a mládeže zabývají. Dotazník distribuoval u 104 dětí – žáků 6.,8. a 9. ročníku ze tří základních škol jednoho regionu.

Na základě konzultací s výše zmíněnými odborníky u policie také stanovil autor čtyři hypotézy. Postup stanovení hypotéz neodpovídá zcela metodologickým přístupům, ale spíše hovoří o badatelských zájmech autora a potřebách praxe. Vzhledem k typu studia to nepovažuji za zásadní problém.

Data z dotazníku jsou uspořádaná do tabulek a grafů. Část otázek je zaměřena na popis vzorku, dále na vědomosti o jevu šikany, vlastní zkušenosti a postoje dětí.

Zajímavá je otázka o tom, co vlastně si děti pod šikanou představují, resp. jaké mají představy o jejím vymezení. Z nejasného výsledků totiž plyne interpretace i ostatních otázek v dotazníku, např. jestli byli aktéři nebo oběťmi šikany apod.

Za významnou považují otázku, na koho by se obrátily děti o pomoc, kde významně převažují pedagogičtí pracovníci (pracovníci školy). Odpovídá to zřejmě situaci, kdy učitelé rozumí nejlépe tomu, co se ve škole děje, na rozdíl od rodičů. V logice věci je potom také otázka na komunikaci dětí s rodiči o šikaně. Větší propojení interpretace odpovědí na jednotlivé položky by bylo přínosné. Zejména se nesmí zapomínat na to, že jde o výpovědi o tom, co si děti myslí, nikoliv o realitě školního života.

Dále jsou v textu porovnány dívky a chlapci ve svých výpovědích v dotazníku. Celkem vtipně autor poukazuje na zajímavé rozdíly v získaných datech. Porovnání v otázce, zda se i dívky účastní šikany, kdy si občas chlapci na rozdíl od dívek myslí, že dívky se účastní málokdy, by měla být interpretována jinak. Ne, že dívky dělají šikanu více než chlapci, ale že si více dívek (resp. chlapců) myslí, že se dívky šikany účastní také. Výsledky považuji za zajímavé a přínosné.

Diskuse je krátká, ale odpovídá záměru práce.

Závěry výzkumu jsou shrnuty a vztaženy k práci policie, která se se šikanou ve školách také často setkává. Autor vidí i nedostatky v práci policie v pomoci se šikanou a její prevencí.

Otázka k obhajobě:

Jak lze vysvětlit rozdíl mezi daty z dotazníku, kdy se velká část dětí o šikaně zmiňuje kriticky a realitou, kdy se ve škole se šikanou setkáváme tak často.

Bakalářská práce Michala Špičky odpovídá nárokům kladeným na závěrečnou práci ve studiu Učitelství praktického vyučování a odborného výcviku a doporučuji jí k obhajobě.

Praha 20.4.2020

Ida Viktorová